

November 2012

Nieuwsbrief 3

Goed op weg

Rabin Baldewsingh
Wethouder
Volksgezondheid

Terugblik

Dit is de laatste editie van deze reeks nieuwsbrieven, want op 12 september sloten we het themajaar Verkeer en Mobiliteit af met de ludieke Electric Supercar Stadsrally. Een mooi moment om terug te blikken op het campagnejaar en om vooruit te kijken. De campagne had als doel de bewustwording bij zowel mensen mét als zonder beperking te vergroten op het gebied van verkeer en mobiliteit. Samen met Voorall en de diensten Stedelijke Ontwikkeling en Stadsbeheer zijn in totaal twaalf projecten opgezet die een relatie hadden met de inrichting van en de bewustwording rondom de fysieke omgeving waarin mensen met een beperking zich bewegen.

Met een aantal acties is dit ingevuld. Zo liet de 'Toegankelijke Terrassen Test' zien dat het nog niet zo eenvoudig is om met een beperking op een terras een drankje te drinken of een hapje te eten. Obstakels als terrasstoelen die te dicht op elkaar gezet zijn, een onduidelijke menukaart of het ontbreken van een hellingbaan om naar binnen te kunnen of een invalidentoilet werken beperkend. Vienna Konditorei op Plaats kwam als meest toegankelijk Haags terras naar voren.

Er waren ook andere serieuzere inspanningen om kennis te maken met knelpunten in de stad. Ingenieurs, stedenbouwkundigen, bestuurders en wegenbouwers stapten in een rolstoel of liepen mee met iemand die niet kan zien en konden zelf ervaren hoe het is om je met een beperking van A naar B ter verplaatsen. De reacties waren erg positief en hebben geresulteerd in kleine aanpassingen die de toegankelijkheid kunnen vergroten. Zoals de betegeling van een stoep en het materiaalsoort. Of omleidingen bij wegopbrekingen.

Mensen met een beperking konden bij het meldpunt onveilige verkeerssituaties (tel: 14070) aangeven welke oversteekplaatsen in Den Haag ontoegankelijk waren en welke stoplichten rateltickers nodig hadden. Uit een aantal meldingen werd een top-10 opgesteld van locaties waar nieuwe rateltickers zijn inmiddels geplaatst. Ook in het openbaar vervoer is aandacht gevraagd voor mensen met een beperking. Door aanpassingen aan opstapplaatsen kunnen rolstoelen en scootmobiel gemakkelijker naar binnen. Ook werden busmaatschappijen voorgelicht over het belang van toegankelijke bussen.

Al deze projecten hebben geleid tot concrete richtlijnen en criteria die in de laatste versie van het Handboek Openbare Ruimte worden opgenomen.

Lees verder op pagina 2 →

→ **vervolg van pagina 1**

En eigenlijk is wel het belangrijkste resultaat dat iedereen die zich bezighoudt met de inrichting van de openbare ruimte zich er meer bewust van is dat bij het maken van beleids- en uitvoeringplannen er vooraf rekening moet worden gehouden met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

En dat is nu precies waar het de Gemeente Den Haag om te doen is: het voeren van een zogenoemd 'Inclusief Beleid'.

De campagne mag dan zijn afgelopen, in de nieuwe nota Inclusief Beleid zet de gemeente juist deze gedachte door. Volwaardige participatie van mensen met een beperking is geen sluitpost maar een integraal onderdeel van het maken van nieuwe plannen voor deze mooie stad!

Rabin Baldewsingh
Wethouder Volksgezondheid

Een greep uit de activiteiten in beeld

taxibuschauffeur van het jaar

terrassentest

bankjes

*De duimen omhoog voor wethouder Smit
openbaar vervoer*

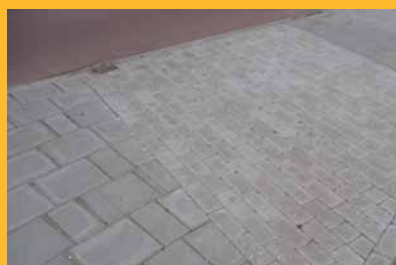
rateltickers

ervaringstours

oversteekplaatsen

markeringstegels

stadsrally

Ervaringstours als deskundigheidsbevordering

Voorall organiseerde gedurende de campagne regelmatig Ervaringstours om de bewustwording te vergroten over wat mensen met een beperking nodig hebben om veilig en gemakkelijk over straat te gaan.

Bij een Ervaringstour stappen deelnemers zelf in een rolstoel of lopen mee met iemand met een visuele beperking. Op deze manier leggen zij een route af door een deel van Den Haag. Na de tour worden de ervaringen en belangrijkste aandachtspunten besproken. Ervaringstours worden ingezet ten behoeve van deskundigheidsbevordering en zijn bedoeld voor mensen die te maken hebben met het ontwerp, de inrichting en het beheer van de stad. Voorall bood de tours met enige regelmaat aan, zodat zoveel mogelijk medewerkers in hun dagelijks werk rekening gaan houden met mensen met een beperking.

Ervaringstour met beheerders

Deze zomer waren de beheerders vanuit de stadsdelen aan de beurt. Wegbeheerders, groenbeheerders en milieubeheerders zorgen er dagelijks voor dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig blijft. Zij ondernemen actie als er gaten in de weg zitten of als de stoeptegels scheef liggen. Ook plaatsen zij verkeersborden en palen. Belangrijk dus om toe te lichten wat voor Hagenaars met een beperking nodig is om gemakkelijk en veilig over straat te kunnen.

Op 14 en 26 juni trokken de tours door de stad. Hieronder enkele reacties van de deelnemers:

- Iemand met een beperking moet verder vooruit kijken en denken, de routes beter plannen.
- Soms zijn er rare oversteken, bijv. diagonaal of met hoge stoepen.
- Zelf een rolstoel rijden valt erg tegen, is best zwaar!
- In een stoel heb je geen goed overzicht van niveaoverschillen, leidt tot veel omrijden.
- De praktijk is anders dan ik me had voorgesteld.
- Groen kan een behoorlijk obstakel zijn, eigenlijk nooit over nagedacht.

Voorall vindt de Ervaringstour een goed middel om het bewustzijn over toegankelijkheid in het verkeer te vergroten en zal deze daarom in de toekomst blijven inzetten!

Groen, lantaarnpaal en fiets op de stoep

Werk aan de weg

Omleidingen bij wegwerkzaamheden zijn lastig voor mensen met een beperking. Vaak liggen er wel platen om overheen te rijden, maar je weet nooit helemaal zeker of die halverwege niet eindigen in het zand. Voor omdraaien is dan geen ruimte, waardoor gebruikers van een rolstoel letterlijk kunnen 'stranden'. Onbedoeld worden zij vaak gedwongen over de rijweg te gaan. Ook voor blinden en slechtzienden levert een omleiding vaak een onduidelijke en soms onveilige situatie op.

Om te achterhalen welke problemen mensen in de praktijk tegenkomen heeft het Voorall Test Team enkele omleidingen getest samen met de betrokken werkers aan de weg.

Ook organiseerde Voorall twee Ervaringstours speciaal voor aannemers om te kijken of omleidingen goed gebruikt kunnen worden door mensen in een rolstoel en of ze veilig zijn voor blinde mensen. Voor de deelnemers die nu zelf een keer in een rolstoel reden of met iemand die blind is meeliepen, was het een eye-opener.

Belangrijkste conclusie was dat problemen tijdens een wegopbreking zich (vooral) voordoen bij de begin- en eindpunten van de werkzaamheden. Het verdient aanbeveling de behekking en de bebording ter plekke zeer goed te overwegen, rekening houdend met de diverse categorieën weggebruikers, met of zonder beperking. Alle leerpunten kunnen worden omgezet als aanvullende eisen bij het instemmingsbesluit.

De omleiding wordt getest

Nu gaat het nog goed...

... maar waar moet ik nu heen?

Toegankelijk busvervoer

Zelfstandig kunnen reizen op een moment dat jij dat wilt. Dat is niet vanzelfsprekend voor reizigers met een beperking. Peter Smit, wethouder Verkeer, maakt zich hard voor toegankelijk openbaar vervoer in de stad. Op dit moment wordt het busvervoer in Den Haag toegankelijk gemaakt. Haltes worden verhoogd, zodat het uitschuifplateau goed aansluit en iemand met een rolstoel, rollator of kinderwagen zo naar binnen kan rijden. Op papier is alles duidelijk, maar hoe werkt dit nou in de praktijk? Voorall organiseerde op 25 juni een Ervaringstour voor managers van Veolia en Peter Smit. Voor de busrit was een leenrolstoel beschikbaar zodat de deelnemers de toegankelijkheid van de bussen zelf konden ervaren.

De Ervaringstour maakt de huidige stand van zaken over de toegankelijkheid van de bussen zichtbaar: wat is goed geregeld en welke onderdelen hebben eventueel extra aandacht nodig? Opvallend goed was het 'messcherp' aanrijden van de haltes door de chauffeurs, soms op de centimeter nauwkeurig. Dit is belangrijk om de in- en uitrijplaat goed aan te laten sluiten. Eenmaal ging ook dit uitschuifplateau na het uitstappen niet meer soepel naar binnen. De deuren gaan dan niet meer dicht en de bus kan niet verder rijden. Op basis van de ervaringen neemt Voorall het initiatief partijen bij elkaar te brengen om knelpunten in de toegankelijkheid van het busvervoer op te lossen.

Wethouder Peter Smit gaat in rolstoel de bus in

"Opvallend goed was het 'messcherp' aanrijden van de haltes door de chauffeurs, soms op de centimeter nauwkeurig."

Uitschuifplateau in werking

Goed op Weg Stadsrally

Als afsluiter van de Goed op Weg campagne organiseerde D'article Design Thinking & Development in opdracht van de gemeente Den Haag de Electric Supercar Stadsrally. Naast toegankelijkheid stond tevens duurzaamheid centraal deze dag. Mede dankzij de fantastische medewerking van bijna alle automerken, lokale autodealers, leveranciers van laadpalen en organisaties die zich richten op duurzaam rijden werd deze dag een groot feestijn voor de bezoekers. Mensen die zich hadden opgegeven konden meerijden in een van de vele elektrische voertuigen en onderweg een quiz beantwoorden over de Haagse bezienswaardigheden die ze op de route tegenkwamen. Men kon ook met eigen rolstoel of scootmobiel meedoen met deze rally, die speciaal bedoeld was om op bijzondere wijze de campagne onder de aandacht te brengen. Deze dag was een geweldige afsluiting van een bewogen jaar waarin veel gerealiseerd is. We zijn op de goede weg!

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Gemeente Den Haag en Voorall.
Concept en Vormgeving: D'Article Design Thinking & Development, www.darticle.nl.

Tel. 070-3655288
info@voorall.nl
www.voorall.nl

Gemeente Den Haag

www.denhaagenhandicap.nl
www.denhaag.nl